

Zakres wymagań oraz wykaz literatury na etap szkolny Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2026/2027.

I. Cele konkursu:

1. Doskonalenie kompetencji językowych uczniów szkół podstawowych.
2. Pogłębianie wśród uczniów szkół podstawowych wiedzy dotyczącej krajów niemieckiego obszaru językowego.
3. Mobilizowanie uczniów szkół podstawowych do samodzielnej i systematycznej pracy.
4. Stworzenie uczniom szkół podstawowych możliwości sprawdzenia się w rywalizacji z innymi uczniami.
5. Motywowanie nauczycieli oraz szkół do podejmowania różnorodnych działań względem uczniów uzdolnionych.

II. Zakres wiedzy:

Zarys historii, geografii, kultury oraz tradycji Niemiec.

III. Zakres umiejętności:

Posługiwanie się środkami językowymi (leksykalnymi, gramatycznymi oraz ortograficznymi).

Zakres środków leksykalnych:

CZŁOWIEK: dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania.

MIEJSCE ZAMIESZKANIA: dom i jego okolica, pomieszczenia, wyposażenie domu.

EDUKACJA: szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, zajęcia pozalekcyjne

PRACA: popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki

ŻYCIE PRYWATNE: rodzina, znajomi, przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości

ŻYWIENIE: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne

ZAKUPY I USŁUGI: rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie

PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA: środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie

KULTURA: dziedziny kultury, tradycje i zwyczaje, media

SPORT: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu

ZDROWIE: samopoczucie, choroby – ich objawy i leczenie, specjalizacje lekarskie

NAUKA I TECHNIKA: korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno – komunikacyjnych

ŚWIAT PRZYRODY: pogoda, pory roku, rośliny, zwierzęta, krajobraz

ŻYCIE SPOŁECZNE: struktura państwa

Zakres środków gramatycznych:

RODZAJNIK: użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego, użycie rzeczownika bez rodzajnika

RZECZOWNIK: deklinacja (mianownik, biernik, celownik), tworzenie liczby mnogiej, rzeczowniki złożone, rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, rzeczowniki tworzone od czasowników, przymiotników, imiesłówów i liczebników

ZAIMEK: zaimki osobowe, zaimek nieosobowy, zaimek zwrotny, zaimki dzierżawcze, zaimki pytające, zaimki nieokreślone

PRZYMIOTNIK: przymiotnik jako orzecznik, regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika

LICZEBNIK: liczebniki główne, porządkowe, liczebniki mnożne i nieokreślone np. dreimal, viel

PRZYSŁÓWEK: przysłówki czasu i miejsca

PRZYIMEK: przymyki z celownikiem, biernikiem, celownikiem lub biernikiem

CZASOWNIK: formy czasowe Präsens, Perfekt, czasowniki posiłkowe sein, haben, werden, czasowniki regularne i nieregularne, czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, czasowniki zwrotne, formy imiesłowne czasownika: Partizip II, tryb rozkazujący

SKŁADNIA: zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące, szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego, przeczenie nein, nicht, kein, nie, niemals, zdania złożone współrzędnie ze spójnikami aber, dann, denn, oder, und, zdania złożone współrzędnie ze spójnikami sondern, deshalb, sonst, zdania podrzędnie złożone – zdania dopełnieniowe ze spójnikami dass..., zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi: wer, was, wann, wo itp., zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami Weil, denn, zdania okolicznikowe czasu ze spójnikiem wenn, zdania warunkowe rzeczywiste: wenn+ Präsens, zdania porównawcze: so...wie, als

Rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych:

Listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- określanie głównej myśli tekstu lub fragmentu tekstu; określanie intencji nadawcy/autora tekstu;
- określanie kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu, czasu, miejsca, sytuacji);

- znajdowanie w tekście określonych informacji, rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu;
- układanie informacji w określonym porządku;
- rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu tekstu;

Tworzenie wypowiedzi pisemnych:

Notatki, ogłoszenia, zaproszenia, życzenia, wiadomości, SMS-y, pocztówki, e-maile, historyjki, listy prywatne, wpisy na blogu w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- opis ludzi, zwierząt, przedmiotów, miejsc i zjawisk;
- opowiadanie o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości
- przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości
- przedstawianie intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość
- opis upodobań, wyrażanie i uzasadnianie swoich opinii, przedstawianie opinii innych osób
- wyrażanie uczuć i emocji
- stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

Reagowanie w formie tekstu pisanego:

Wiadomość SMS, list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum, w typowych sytuacjach:

- przedstawianie siebie i innych osób
- nawiązywanie kontaktów towarzyskich
- rozpoczynanie, prowadzenie i kończenie rozmowy
- uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień (np. wypełnianie formularza/ankiety)
- wyrażanie swoich opinii, pytanie o opinie, zgadzanie się lub nie zgadzanie się z opiniami
- wyrażanie swoich upodobań i intencji, pragnień, pytanie o upodobania, intencje i pragnienia innych osób
- składanie życzeń i gratulacji, odpowiadanie na życzenia i gratulacje
- zapraszanie i odpowiadanie na zaproszenia
- proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, zachęcanie
- prośenie o radę i udzielanie rady
- pytanie o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia, nakazywanie, zakazywanie, instruowanie
- wyrażanie prośby oraz zgody lub odmawianie spełnienia prośby
- wyrażanie uczuć i emocji (radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieja, obawa)
- stosowanie zwrotów i form grzecznościowych

Przetwarzanie prostych tekstów pisemnie:

- przekazywanie w języku niemieckim informacji zawartych w materiałach wizualnych (wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (filmach, reklamach)
- przekazywanie w językach niemieckim lub polskim informacji sformułowanych w języku niemieckim
- przekazywanie w językach niemieckim informacji sformułowanych w języku polskim

IV. Proponowana literatura:**I. Stopień:**

- Podręczniki do nauki języka niemieckiego dla szkół podstawowych Wir aktuell 1 Lub Wir smart 1, Wir smart 2, 3, 4, 5, wydawnictwo Klett, Maximal 1 i 2 wydawnictwo Klett lub Aha neu 1 i 2 wydawnictwo WSiP.
- Willkommen bei uns: Landeskundliche Aspekte der deutschsprachigen Länder. Autor: Iris Faigle.
- Testy konkursowe Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego dla uczniów szkół podstawowych z lat wcześniejszych.